

O niektórych filozoficznych aspektach matematyki starożytnej

prof. dr hab. Bogdan Dembiński

Pojmowanie matematyki w starożytności ma charakter szczególny. Nie posiada ona jedynie technicznego wymiaru, do jakiego przyzwyczajeni jesteśmy dzisiaj. Matematyka starożytna stanowi szczególny sposób pojmowania rzeczywistości, rodzaj filozoficznej refleksji nad naturą i strukturą świata. W tym sensie ma ona charakter głęboko ontologiczny. Traktaty matematyczne bywają traktatami filozoficznymi. Wymaga to specyficznego podejścia do obrazu świata, który matematyka starożytna proponuje.

Chciałbym z jednej strony przedstawić filozoficzny kontekst starożytnej matematyki greckiej, z drugiej zaś strony chciałbym wskazać na kilka nieporozumień, które pojawiają się w jej rozumieniu. Ostatecznie sugeruję powrót do takiego rozumienia matematyki, które przekracza samą matematykę w stronę tego, co określać można mianem matematyczności świata. Co jednak oznacza pojęcie matematyczności świata i czy dzisiaj możemy pytać jeszcze o użyteczność tego pojęcia?

Środa 1 marca 2017

godz. 15³⁰